

Beszámoló az Anthropolis Egyesület 2006. évi tevékenységéről

szakmai beszámoló

A 2006-os év során az alábbi programokat, eredményeket valósítottuk meg:

- **anthro p o l i s 2.1-2.** – kulturális antropológiai folyóirat (II. évf. 1-2. összevont lapszám) megjelentetése

amelynek bemutatóját 2006. január 12-én (csütörtök) 18 h-tól tartottuk a BAOBAB Caféban (Budapest VIII. Krúdy Gyula u. 7.). A szerkesztők beszélgettek a lapszám megjelenése kapcsán, bemutatták a folyóiratot, majd Johannes Fabian, Laura Bohannan és Adam Kuper szövegei, továbbá a lap fotográfiái kapcsán kerekasztal beszélgetést szerveztünk a modern Afrikáról, mint antropológiai tematikáról. A szám tartalmából: Zygmunt Bauman a halhatatlanságról, Johannes Fabian az antropológiai szövegértelmezésről, Adam Kuper az antropológiai jövőképeiről, Napoleon Chagnon a „harcos népről” és a yanomamö-terepmunka etikai dilemmáiról Patrick Tierney tényfeltáró kritikája kapcsán. Laura Bohannan a Hamlet értelmezéséről a tiveknél, Frida Balázs a civil társadalom és a társadalomtudomány kapcsolatáról, David McCurdy az antropológia hétköznapi hasznáról, Horváth Kata a „cigányok” és a kulturális antropológia kapcsolatáról, Michel Leiris az etnográfia és a gyarmatosítás összefüggéseiről. Interjú Chris Hann brit szociálandropológussal és Kaveh Ehsani iráni ellenzéki, fejlesztési szakértővel. Squatok, Erdély modernizációja, a kulturális felejtés, migráció, etnikai határok, lokális tudás és még rengeteg egyéb téma.

- **Kortárs dokumentumfilmes műhely a TRIPLA Galériáján**

(volt-Extra: Budapest V., Királyi Pál u. 6.), amelynek első eseménye 2006. január 15. (vasárnap) 20 órakor kezdődött, témája a városi biciklizés volt. A két vetített **anthro p o l i s**-film:

- Willkommen (rendező: Kovács Kristóf)
- Critical Mass 09. 22. (rendező: Szirony Szabolcs)

- **Ismeretterjesztő est a BAOBAB Caféban**

A 2006. február 16-ai program amelynek központi témája Dél-Afrika, a nemzetközi fejlesztés és a globalizáció aktuális kérdései voltak.

17 h-tól: filmvetítés – rövidfilmek az Apartheidről

18 h-tól beszélgetés: Dél-Afrika az apartheid után. Egy „szivárvány-társadalom” felépítése, mint rendszerváltó tapasztalat? Meghívott vendég: Búr Gábor (Afrika-szakértő)

20 h-tól Afrosound muzsika: etno és világzene

- **Magyar Afrika-kutatók fotográfiái (Budapesti Történeti Múzeum – 2006. márc. 10 – ápr. 10.)**

címmel 2006. március 10-én nyílt az Anthropolis Egyesület és a Budapesti Történeti Múzeum kiállítása. Itthon először látható, Londonból, Bécsből hazahozott, valamint vidéki gyűjteményekből összeválogatott eredeti fotográfiák Teleki Sámuelről, Torday Emiltől, Almássy Lászlótól és a magyar misszionáriusok fotográfiáiból. A kiállítás 2006. április 10-ig volt látható a Budapesti Történeti Múzeumban (Budapest I. Szent György tér 2.).

A kiállításához kapcsolódó további programok:

2006. március 10. 17 h-tól: Megnyitó, fogadás és jótékonyági aukció néhány exkluzív archív afrikai fotográfiából. Nyilvános árverezés 5 gyönyörű Teleki, Torday és Almássy-fotóból, melynek bevételét afrikai gyermekek oktatásával összefüggő jótékonyági célra ajánlottuk fel.

2006. március 16.: Könyvbemutató: Régi Tamás Nomádok között Kelet-Afrikában c. könyvének bemutatója – beszélgetés meghívott szakértőkkel fekete-Afrika kortárs etnográfijáról, a rurális térségek modernizációjáról.

2006. április 14.: Anthropolis-est a Baobab Cafében: Afrika vizuális ábrázolása: feketén-fehéren (Mennyire fekete a kontinens a képernyőn, a mozivászonon vagy a negatívon?) Beszélgetés az Afrika-képről, Fekete-Afrika reprezentációjáról a médiában.

- **Régi Tamás: Nomádok között Kelet-Afrikában** című könyvének megjelentetése

Az **anthro p o l i s** kiadásában megjelent Régi Tamás: **Nomádok között** c. könyve. A rendhagyó útleírás a szerző három hónapos antropológiai kutatóútját mutatja be, melyet a kenyai Chalbi-sivatagban és a dél-etiópiai Omo-medencében tett. Régi Tamás elsősorban azt vizsgálta, milyen viszonyban vannak a 21. század elején a sivatagban élő nomád népek a sivatag határán létrejött városokkal és kormányokkal. Megfigyelései jelentős eredménynek számítanak mind a hazai, mind a nemzetközi afrikánisztika és kulturális antropológia számára.

A kötet megjelenését a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatta.

- **TRANZIT 2006 Fesztivál – 2006. október 21-22.**

2006-ban is megrendezésre került a Tranzit 2006 Fesztivál - a Globális Szolidaritás Napjai, amelyhez médiakampány is társult. A fesztivál időpontja: 2006. október 21-22 (sz-v.). Helyszíne: a Gödör Klub (Budapest V. Erzsébet tér) volt, támogatói a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma, az osztrák Regional Partnership Program voltak, a szervező konzorcium vezetője: az Anthropolis Egyesület, tagjai: a HAND Szövetség, a DemNet Alapítvány, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem és a Südwind (Ausztria), vmint a Zöld Fiatalok és az Ökotárs Alapítvány volt. Az immár másodszer megrendezett fesztivál fő célkitűzése, hogy a globális szolidaritás eszméjét népszerűsítse, programokon keresztül mutassa be Magyarország létező és lehetséges humanitárius és fejlesztő szerepvállalását globális kontextusban.

A fesztivált gyermekprogramok, rajz- és fotókiállítások, Fair Trade-kiállítás és -kávézó, 20 civil szervezet standja, beszélgetések, workshopok és filmbemutatók tették érdekesebbé. Felléptek: az African Footprint International (Ghána), az Afromopics International, továbbá az AfroMagic, a Parno Graszt, a Radio Malanga (Spanyolország), a Love Alliance Soundsystem, dj Fonetic, mc Sena, a Pannonia Allstars Ska Orchestra's Roots Rockers, Wax Tailor (Franciaország), Infra Gandhi és dj Erik Sumo.

A fesztivállal párhuzamosan a Marketing Centrum Kft-vel közösen közvélemény kutatást szerveztünk a globális szolidaritás témakörében. A kutatás eredményei társadalomtudományi relevanciájukon kívül kiváló adatokkal szolgálnak az esetleges további kampányok megtervezéséhez.

Mind a fesztivál programjait, mind a fesztivál témáit kitüntetett médiafigyelem kísérte.

Médiakampányunk során sikerült elérnünk, hogy a legjelentősebb hazai médiumok részletesen foglalkozzanak a globális szolidaritás témakörével. A „Kerekítsd a világot” névvel illetett, októberben indult kampány a fesztivál után is folytatódott. Legjelentősebb programjai:

Kampánynyitó sajtóreggeli: Október 10. 10 h 30. Szimplakert (Budapest VII. Kazinczy utca 14.): A Marketing Centrum Piackutató Intézet által az **anthro p o l i s** felkérésére a témában készített közvélemény kutatás eredményének publikálása, a kampány céljainak és tartalmi elemeinek ismertetése.

Október 12. A www.globalance.hu és a www.tranzitfesztival.hu weboldalak beindítása.

Október 17. Figyelemfelkeltő demonstráció, fax-akció, nyilvános puzzle összerakása a Szegénység Világnapján (Erzsébet tér, 10 h)

Október 20-21. „Nemzetközi fejlesztési tapasztalatok” - nemzetközi konferencia európai, amerikai és hazai szakértőkkel a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma támogatásával. Védnök: Dr. Göncz Kinga, külügyminiszter (szervező: Hand Szövetség).

Október 21-22: Tranzit 2006 fesztivál az Erzsébet téri Gödör klubban - gyerekprogramok, beszélgetések, civil szervezetek bemutatkozása, fotókiállítás, dokumentumfilmek, koncertek egy igazságosabb világért (szervező: **anthro p o l i s**)

2006. novembertől: GLOBALANCE Filmklub a Szimplában.

2006. december: webes kampány – banner felhelyezése több nagy látogatottságú webportálon: habostorta, iwiw, mancs.hu stb.

- Az **„International Development in Hungary – Bulletin #1”** című színes füzet megjelentetése,

amelyben a nemzetközi fejlesztés legfontosabb 2005-ös hazai eseményeiről számolunk be, angol nyelven. Magyarország, mint az ENSZ, a Gazdasági Fejlesztési és Együttműködési Szervezet (OECD) és az Európai Unió tagja, vállalta, hogy növekvő mértékben bekapcsolódik a fejlődő országok támogatásába, a katasztrófa sújtotta területek humanitárius segélyezésébe. Az ismeretterjesztő füzet a hazánkban folyó nemzetközi fejlesztési tevékenységet, a témában legaktívabb civil szervezeteket, és az általuk elért eredményeket mutatja be külföldi érdeklődők számára.

- Az **anthro p o l i s 3.1** - kulturális antropológiai folyóirat (2006/1 - 3. évf. 1. szám) megjelentetése

amelynek lapbemutatóját 2006. augusztus 3-án 19 órai kezdettel tartottuk az Új West Balkánban (Bp. VIII. Futó u. 46.). Az est folyamán 20 h-tól fellépett a Szilvási Gypsy Folk Band, majd 21 30-tól Radikál Mesztic (DJ). A folyóirat számai kaphatóak az Írók Könyvesboltjában, az Osiris Könyvesházban, a Pont Könyvesboltban, a Teleki Tékában, a Művész Moziban, az ELTE-n, az MTA-n, Győrben (a Rómer-házban), Pécsen, Szegeden és Miskolcon.

A 3.1-es lapszám tartalmából: Clifford Geertz a cunamiról és a katasztrófák társadalmi érzékeléséről, Arturo Escobar a "harmadik" világ megteremtéséről és szétrombolásáról, interjú Rogers Brubaker amerikai szociológussal az etnicitásról és a nacionalizmusról Kelet-Közép-Európában, antropológus az antropológusról: Mary Douglas Evans-Pritchardról, egy szabadságharcos születése: részletek Nelson Mandela önéletrajzából, interjú Böröcz József szociológussal Rólunk és a Világhoz fűződő viszonyunkról, ezen kívül: ökonacionalizmus, szkvat-kultúra, társadalmi identitás, városantropológia, migráció, az idegenség antropológiája, a homoszexualitás kutatása és még rengeteg egyéb téma...
Fotó: Zátanyi Tibor

- Az **anthro p o l i s globális nevelési tankönyv** fejlesztésébe kezdett,

amely a 14-18 éves korosztály számára segít komplex ismeretekhez és tájékozottsághoz jutni a globalizáció hatásairól, a világ egyenlőtlenségeiről, a kulturális egymásrahatásokról, az utóbbi idők legjelentősebb világméretű szociokulturális folyamatairól. A program az osztrák székhelyű Regional Partnership Program támogatásával és az osztrák Südwind Agentur partneri tapasztalatcseréjével valósul meg 2006-2007 során.

- **N/Osztagia – A kulturális emlékezet transzformációja**

A Bipolar német-magyar kulturális együttműködési program keretében az anthro p o l i s a berlini székhelyű Rejs e. V.-vel (Plotki) partnerségben a Kádár-korszak emlékezetrepresentációit feltáró projektbe kezdett, amelynek fő célja a múlthoz való viszonyulások (a nosztalgia, a retro-kultusz, a 80-as évek revival-jelensége) feldolgozása és a hasonló németországi reprezentációkkal történő összehasonlítása. A "N/Osztagia és az átalakulás kulturális emlékezete" c. projekt a 2007. év folyamán valósul meg a Nemzeti Kulturális Alapprogram és a Bipolar támogatásával. A projekt eredményei folyamatosan nyomon követhetők a www.nosztalgia.hu honlapon.

- **Távol Afrikába! - Dokumentumfilm a magyarországi afrikai bevándorlókról**

A magyarországi fekete-afrikaiak társadalmi integrációját, mindennapjait feldolgozó film rendezője: Szirony Szabolcs, operatőre: Kóváry Borz József, producere: Tolvaly Orsolya. Támogató: a Magyar

Mozgóképek Közalapítvány, a film bemutatója 2006. év novemberben a Szimpla Kertben volt, majd a filmet a 2007. évi fesztivál- és versenyprogramjában szerepeltette a Magyar Független Film és Videószemle is.

- **2006-ban a Duna Televízió műsorára tűzte a Mesterek Köszöntése c. dokumentumfilmünket**

A Duna TV főműsoridőben vetítette Bán Dávid: Mesterek köszöntése c. 40 perces dokumentumfilmjét, (rendező: Bán Dávid, operatőr: Ádám Csaba, riporter: Kálmán Alida, producer: Frida Balázs, 61 perc, 2005) Már-már kihalóban lévő korábban oly meghatározó nagyvárosi szakmák egy-egy utolsó pesti képviselői mesélnek önmagukról, a szakmaikról, azok a városban korábban betöltött meghatározó szerepéről, mint a szódás, a cipész, a méreletes szabó, a szemfelszedő, a babajavító vagy a paplankészítő.

- **A taktaharkányi romák fotóantropológiai vizsgálata**

A miskolci székhelyű Mecénás Alapítvány támogatásával 2006. év folyamán került sor a Taktaharkányban élő roma kolóniák fotóantropológiai vizsgálatára, amelynek anyagát (több, mint 80 fotográfiát) kiállításon mutattak be az alkotók 2006. évben a Miskolci Művelődési Házban.

- **Out of Videgrad Projekt**

az **anthro p o l i s** részt vett a Visegrad Fund támogatásával, a prágai Multicultural Center vezetésével induló "Out of Visegrad" - New Perspectives on Labour Migration from the V4 Countries c. kutatási projektben, amelynek célkitűzése a visegrádi országokból kifelé áramló migráció újszerű kutatása és az eredmények publikációja. A program további partnerei a szlovák Simecka Foundation és a lengyel Association of Ethnographers and Anthropologists of Culture, Anthropological Pasage.

Kelt: Budapest, 2007. április 26

.....
Frida Balázs